

---

## BAKK ISTVÁN - BAKK ERZSÉBET

### Gyárfás Ágnes Megemlékezés



*Dr. Gyárfás Ágnes  
1932. szeptember 7. - 2021. szeptember 4.*

2021. szeptember 4-én elhunyt Dr. Gyárfás Ágnes magyar nyelv- és irodalomtanár, kutató, szerkesztő, magyar bölcsélet-történész a Miskolci Bölcsész Egyesület alapító elnöke, a miskolci Nagy Lajos Király Magánegyetem elnöke.

Két gyermek édesanyja. Leánya Tibold Szabina Ágnes bölcsész és festőművész. Fia Hampó József muzsikus, zeneszerző.

Dr. Gyárfás Ágnes az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett magyar-nyelv és irodalom- könyvtár, később esztétika szakos diplomát. 1970-ben doktorált, amely 1993-ban PhD elfogadtatást nyert.

1990-ben a Miskolci Központi Orvosi Könyvtár vezetője. 1989-től barátaival a miskolci

magánegyetem létesítésén fáradozott, mely 1990-ben megvalósult.

Ettől kezdve a magánegyetem elnöke és tanára. Korábban színház- és orvostörténeti szakcikket írt, kritikai munkásságot fejtett ki, rádióműsorokat tartott. Eljutott a magyar színház kezdetéig, az 1790-es évekig s kitaró archiválás kutatás során feltárta a magyar színház kezdetéhez fűződő politikai fordulatok titkát (1792). Azt, hogy miért nem Bárány Péter nemzeti szellemű darabjával a Korvinus Mátyással nyitották meg a magyar színházat, hanem egy jelentéktelen idegenből magyarított vígjátékkal.

1986-ban Bárány Péter kéziratot drámáját szövegű gondozásban, utószóval és jegyzetekkel és képekkel illusztrálva kiadta Korvinus Mátyás s a drámában megjelenített magyar szellemiségű egyetem készítette 1989-ben arra, hogy megalakítsa a Miskolci Bölcsész Egyesületet, a magyarság centrikus oktatási műhelyt.

Tehát 1989-től Mátyás Király Egyetemének mintájára egy nemzeti szellemiségű egyetem megvalósításán fáradozott. A képzés tervezetét a Magyar nemzetben, a Liget c. folyóiratban és helyi lapokban tette közzé. Megalkotta a három lépcsős képzés alapprogramját. Baccalaureatusi fokozat 3 év, Magiszteri fokozat 2 év és a Septem Artes Liberales szintű képzés legmagasabb foka a SAL program 2 éve. Végül már 1989-ben elindították a régi magyar szellemiségű képzést a miskolci Megyei Könyvtárban és a haláláig ezt a szellemiséget követte az oktatás.

„A Miskolci Bölcsész Egyesület Nagy Lajos Király Magánegyetem az egyetlen magyarországi kiemelkedően közhasznú szervezet, amely nyíltan nemzeti érzelmű és felfogású oktatást folytat. Ezért képezik tanári karát azok a tudósok és kutatók, akik évtizedek óta tudományos igényességgel tárják fel a magyarság ősmúltját, történetét, nyelvét, egyetemes népi és nemzeti kultúráját, zenéjét, táncát s a világban elfoglalt helyét.” - írta

---

Gyárfás Ágnes 2007-ben az Ősi Gyökér című folyóirat 4. számának 81. oldalán.

„Képzését szívesen veszik igénybe a tanulni vágyók. A kis intézmény kezdetektől fogva sok nehézséggel küzdött, mert éppen szellemisége miatt szűrt szemet, pedig sem a tanári kar, sem a hallgatók nem politizálnak. Kizárólag a tudománynak szentelik életüket és a tudomány iránt érdeklődő különféle korosztályok oktatását tűzték zászlajukra, melynek vezéreszméje a magyar értékek őrzése és felmutatása. - .” írta Gyárfás Ágnes 2007-ben az Ősi Gyökér című folyóirat 4. számának 81. oldalán.”

Az egyesület Ősi gyökér című folyóiratának 2007-ben meghalt Badiny Jós Ferenc jezsuita professzor az örökös főszerkesztője, folytatója pedig Dr. Gyárfás Ágnes.

Már 1996-ban felvette a kapcsolatot Badiny Jós Ferencsel, a Buenos Aires Jezsuita Egyetem tanárával, a magyarságtudomány nemzetközi szintű elismert professzorával s vele valósult meg az Ókori keleti tanszék, melynek a megvalósítása és célja a mezopotámiai múlt kutatása és oktatása. A professzor és Dr. Végvári József közreműködésével tanulta meg az ékiratok olvasatát, később hallgatói és saját munkássága alapján az archaikus képjel-írást. Legfontosabb kutató eredményének tekintette annak a megállapítását, hogy a „sumirok előtti, nem indoeurópai nép” írásos hagyatékát a turáni nyelvtudomány alapján magyar nyelven értelmezhető módon el lehet olvasni, - hogy a magyar nyelv – alapsejtje a gyök; gyökhang, szógyök. Ugyancsak turáni ősnyelve is ugyanazon gyökökön alapul.

„Mind a mai magyar, mind a mezopotámiai ősnyelv képes beszéd. Sok mai szókép fellehető az ősiben (pl. „tied az ország”, vagy a családon belüli hasonlóságra „Kire ütött ez a gyerek?”). A régi pecséthengerek a csillagképek működését írják le megszemélyesített mesébe öntött formákban. Szövegük ismétlődő, liturgikus 3, 7, 12 hengerekből áll egy-egy ”mesesorozat”. E szövegeket tartalmazó hengerek anyaga drágakő, melyeket a szent drágakő kristályok mitikus rendje alapján válogattak össze az elődeink.

Az ősi magyar világképet mutatatta be az alacskai templom ornamentikus rendszerében Virágemberek Istenháza című könyvében. (2004.)

Nem véletlenül volt a kandidátusi értekezésének alapja Bárány Péter (Bárány Péter Jelenséges lélek=mény) munkája. A magyar tudományos közélet a Magyar Pszichológiát (a Magyar Lélekgyógyászatot) elveszítettnek hitt.

A kandidátusi értekezésében ezt így fogalmazza meg: a/ Bárány Péter életrajzi adatait a lexikonok és az irodalomtörténet számára nyilvánossá tegyük s hogy b/ Magyar Pszichológiájához [ 'Magyar Lélekgyógyászat'-hoz] a szaktudományok kutatói hozzáférhessenek. Ezt az említett írásbeliséget az eddigieknél sokkal alaposabban kutatnunk kell. E tekintetben a tudománytörténetnek súlyos mulasztásai voltak, mivel különösen az elmúlt 40 évben e vonatkozásban mindent megmagyarázhatónak látott a marxista elmélet/irodalomelmélet/ sémái segítségével.

Feladatomnak tekintem tehát elsősorban azt, hogy a magyar bölcséleti szakirodalom ezen felvilágosodás-kori fél irodalmi - félig tudományos szakaszát közelebbről világosítsam meg. [ ...]

3/ Cél volt, hogy hitelt adjuk a nemzeti emlékezetnek a félrevezető hiedelmekkel szemben s a mű szerzőjét Bárány Pétert érdemben is megismertessük azokkal, akik nevét műve nélkül is híven megőrizték. [...]

4/A kutatás minden mozzanatát motiválta az a cél, hogy áttekinthetővé tegyük azt a bonyolult kultúrtörténeti és irodalomtörténeti viszonyt, mely a bölcsellettudomány művelőit szövevényes hálóval körbefogta, megfojtotta s magába temette.

5/ Talán a remény is cél. Reméljük, miként a piramisok szarkofágjából kiemelt gabonamag megőrzi csiraképességét, úgy a szellemi valóság is életre tud kelni - ha százados késéssel is - s a magvas gondolatok későbbi korok szellemi életében realizálódnak, számos tudományág - az irodalom, történelem, filozófia, pszichológia [ 'magyar lélekgyógyászat' ], nyelvészet, drámaelmélet, esztétika és pszichiátria - történetének múltja elevenedik meg a szépen rótt sorok gondolataiban.

6./ S végül célokom, hogy örömet szerezzek az olvasóknak Bárány Péter felfedezésével.

---

Ezt a művet a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Studiones sorozatának 27. számaként tette közzé. Bárány Péter: Az első magyar bölcséleti mű és története címmel 1990-ben 368 oldalon 62 illusztrációval kiegészítve, szótárakkal, utószóval, jegyzetapparátussal. A magyar pszichológia 'Magyar Lélekgógyászat' gondolat kiegészítőjeként 1989-től kezdve immár ötödik kiadást megélve szerkesztette meg az 1945-ös kis könyvecske újra kiadását, amelyben a lélekelemző magyar lélektudományokat mutatja be.

A magyar néplélek képe fontos, Gyárfás Ágnes céljai között szerepel, hogy a – Fejezetek a magyar lélektanból... – műve tudományos eredményeiket pszichológus (a magyar lélekgógyászati) hallgatókkal megismertesse és kedvet fakasszon lelkükben és a további tanulmányaikban kötődjenek az országhoz, a magyarsághoz és sajátjukként szeressék a magyar nemzetet.

Képzéseinek lényege az volt, hogy tudományos területen is nemzeti szellemi önvédő harcot tudjanak vívni a tanítványai.

Ebben a kis könyvecskében jelentette meg Molnár Anna útja című lélekelemző ballada tanulmányát. Ezt a munkásságát folytatta további ballada- és mese elemzéseiben, rávetítve az emberi életet a csillagképek világára (Orion és családja, Molnár Ferkó a Világmindenségben, Tündér szép Ilona palotája. Infátis Lacika = a megváltás gondolata a magyar nép lelkében, Aranyhajú lány = tömeg és egyéniség. Kígyó Darvitéz és Tatár vitéz = a lélek útja más világokban, A vén szolga = az isteni erkölcs a háromdimenziós világban, Tamás kocsis = aranyhíd gondolata, Zöld király = az Orion által sugallt jellem beavatási útja. Hamupipőke = ruhacsoda, madarak, a Libapásztorlány = Konrádka, az ügynöki lelkület ösképe.

Könyvtárosi évei alatt megalapította és szerkesztette a Borsodi Orvosi Szemlét, 1999-től a magánegyetem lapját az Ősi Gyökér c. kulturális szemlét.

A korábbi években orvosi évkönyveket szerkesztett. 1993-tól Büky Béla nyelvész a magánegyetem évkönyvét adta ki közös szerkesztésben: *Annales Universitatis Litterarum et Artium Miskolciensis* címmel. Ennek az ünnepi száma 2000-ben jelent meg 10

éves a Miskolci Bölcsész Egyesület 1989-1990-1999-2000 cím alatt.

A mezopotámiai archaikus írás megfejtésével és a szövegek tartalmával összevető módon foglalkozott: magyar népköltészet és az egyiptomi ősi, fáraók előtti mítoszai alapján. Eredményeit három kötetben tette közzé. Turán népének nyelvén Képjel írás magyar olvasata

(2004), *Vizek könyve I. Élet az égi vizeken* (2006),

*Vizek könyve II. A földi vizek népe* (2007). 2008-ban Árpád-házi Szent Erzsébet szentségének tartalmát elemezte a népmesék párhuzamaival és Hankó Ildikóval, mint társszerzővel adta ki a könyvet. Szorosan kapcsolódik ehhez a 2021-ben kiadott Alexandriai Szent Katalin életét feldolgozó műve.

Munkásságai: Tanítás. Könyvkiadás. Az *Ősi Gyökér* című folyóirat szerkesztése és kiadása. (Gyárfás Ágnes: Vizi Péter - Vizi Pál Nemzeti hősmonda mesében elbeszélve [https://epa.oszk.hu/02300/02387/00007/pdf/C5%90si%20Gy%C3%B6k%C3%A9r\\_2011\\_4\\_065-079.pdf](https://epa.oszk.hu/02300/02387/00007/pdf/C5%90si%20Gy%C3%B6k%C3%A9r_2011_4_065-079.pdf)).

Az *Annales Universitatis Litterarum et Artium Miskolciensis* című gyűjteményes sorozat kiadása. Bölcsészgaléria működtetése. Adventi Hangverseny (évente a hallgatók közreműködésével). Miskolci Passió (nagyévtéken bemutatott Passiójáték. Magyar Őskutatási Fórum (minden év augusztus első hetében). Magyarságtudományi Napok szervezése.

A halála előtt 2021. augusztus 20-án Kásler Miklós a magyar állam nevében lovagkereszttel ismerte el a tanárnő munkásságát. A Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetését adományozta Gyárfás Ágnesnek, a Miskolci

Bölcsész Egyesület elnökének 2021. augusztus 20-án.

---

**A Magyar Érdemrend lovagkeresztje** a magyar állam által adományozható legmagasabb kitüntetésnek, a Magyar Érdemrendnek az osztálya. A Magyar Érdemrend fehér zománcozású görög kereszt. A számtalanul sok előadása közül egyet kiemelve:  
Szakrális családmódellet pecséthengeren (Kr. e. 3000) és a magyar népmesében, Dr. Gyárfás Ágnes, a Miskolci Bölcsész Egyesületalapító elnöke.

Valóban így van, amit tanítottál az Emberi Erőforrás Minisztériuma miniszterének szavaival: „Szent István révén a sztyeppei birodalmat alkotó magyarság, egy frank típusú keresztény államot hozott létre, amely támaszkodott az ősök hagyatékára és a szuverenitás iránti vágyra egyaránt.”  
"Önök napjaink példaképei (...) az én lehetőségem az, hogy a magyar kormány nevében megköszönjem önöknek életük munkáját, a nemzet nevében pedig kifejezzem elismerésemet" - fogalmazott Kásler Miklós. Ágnes írtóztott a tollforgatók árulásától. Igen, győztél Ágnes! **A Boldogasszony Ágacskája ott van** a gáncoskodók, a gonoszok, a rosszakarók, a kommunizmus szellemiségébe ragadt tudományos maffiózók felett és megmutattad, hogy a kitartás a szorgalom és az akaraterő diadalra viszi az embert, ha ez másoknak tetszik vagy nem tetszik, akkor is.

Primor szentkatolnai Bakk és primor lécfalvi Gyárfás rokonságban volt, ezért könnyebb volt az együttműködésünk, mert két családnak azonos volt a történelmi tapasztalata. Néhány az elmúlt években kiadott újabb könyvei közül néhány:

Életfának bő termése: a Miskolci Bölcsész Egyesület gyűjteményes könyve / összeáll. Gyárfás Ágnes. Miskolc: MBE, 2016.

Illa berek, nádak erei: lápbújók népének lelki-szellemi és szakrális emlékei / Gyárfás Ágnes; [közread. a] Miskolci Bölcsész Egyesület. Miskolc: MBE, 2015. 64 p.

Múlt és jelen: a pateszi pecséthengerektől a Kárpát-medencei szkítákon át az indoszkítáig / Aradi Éva, Bakk István, Gyárfás Ágnes,

Budaörs: Bakk Endre Kanonok Alapítvány, 2018.

Táltos kecske: tíz magyar tündérmese és két népballada / részben gyűjtötte, összeáll., elemezte Gyárfás Ágnes; [közread. a Miskolci Bölcsész Egyesület].Miskolc: [MBE], 2016.

Telamon históriája / Magyar Kulturális, Közösségi és Turisztikai Egyesület. Miskolc: M. Kult., Közösségi és Turisztikai Egyes., 2016.151 p.

A tellői jóslat: [pecséthengerek legendái] Gyárfás Ágnes; [közread. az] MBE. Miskolc: MBE, 2013. 460 p.

Vizek könyve, Gyárfás Ágnes; [kiad. a Miskolci Bölcsész Egyesület]. 3. kiad., Miskolc : MBE, 2019.

Portré filmje:  
Gyárfás Ágnes: Boldogasszony Ágacskája  
<https://youtube/AMuYszt2gww>

*Egész munkásságod alatt a magyarságot szolgáltad. Nyugodjál békében!*

